

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 101.246 van 29 november 2001
in de zaak A. 110.022/VII-24.526.**

In zake : 1. Jan DIERCKX,
 2. August DIERCKX,
 die woonplaats kiezen bij
 Advocaat K. HELSEN,
 kantoor houdende te LEUVEN,
 Diestsesteenweg 40

tegen :

het Vlaamse Gewest, vertegenwoordigd door de
Vlaamse Regering,
dat woonplaats kiest bij
Advocaat J. NIJS,
kantoor houdende te DENDERMONDE,
Noordlaan 82-84.

DE VOORZITTER VAN DE VIIe KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat Jan en August DIERCKX op 7 september 2001 hebben ingediend om de schorsing te vorderen van de tenuitvoerlegging van het besluit van de Vlaamse minister van leefmilieu en landbouw waarbij hun beroep aangetekend tegen de beslissing van de bestendige deputatie van de provincieraad van Antwerpen van 21 december 2000 houdende het gedeeltelijk verlenen van de vergunning aan verzoekers, om een varkenshouderij, gelegen te 2480 Dessel, Dijkstraat 71, verder in bedrijf te houden en uit te breiden, ongegrond wordt verklaard;

Gezien de nota van de verwerende partij;

Gezien het verslag opgemaakt door Eerste Auditeur E. LANCKSWEERDT;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen;

Gelet op de beschikking van 10 oktober 2001 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 25 oktober 2001;

Gehoord het verslag van Kamervoorzitter M.-R. BRACKE;

Gehoord de opmerkingen van Advocaat K. HELSEN die verschijnt voor de verzoekers en van Advocaat J. NIJS die verschijnt voor de verwerende partij;

Gehoord het eensluidend advies van Eerste Auditeur E. LANCKSWEERDT;

Gelet op de artikelen 17 en 18 en titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

1. Overwegende dat de gegevens van de zaak als volgt kunnen worden samengevat :

1.1. De partijen zijn het erover eens dat verzoekers, met name vader Jan DIERCKX en zoon August DIERCKX, aan de Dijkstraat nr. 71 te Dessel een varkenshouderij uitbaten, met dien verstande dat August DIERCKX sedert 1 januari 2001 alleen het bedrijf uitbaat, dat Jan DIERCKX tot 1993 het bedrijf alleen uitbaatte en dat tijdens de tussenliggende periode verzoekers het bedrijf uitbaatten onder de vorm van een feitelijke vereniging.

Voor het bedrijf werden in het verleden volgende vergunningen en meldingen gedaan :

- op 22 juni 1971 verleende het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Dessel een exploitatievergunning voor “twee kweekvarkensstallen”. De partijen zijn het erover eens dat die vergunning sloeg op de stallen 1, 2 en 6. De vergunning wordt verleend voor een termijn van dertig jaar en vermeldt geen dieren aantallen;
- op 24 oktober 1972 verleende het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Dessel een exploitatievergunning voor een depot van 3.000 tot 50.000 liter ontvlambare vloeistoffen waarvan het ontvlammingspunt hoger is dan 50° C maar de 100° C niet overtreft;
- met een besluit van 8 augustus 1991 neemt de bestendige deputatie van de provincieraad van Antwerpen akte van de aangifte van stallen voor 450 niet-gespeende biggen, opslag van 1.200 m³ dierlijke mest en elektromotoren van samen 15 kW. Er wordt geen akte genomen van stallen voor 1.314 gespeende varkens en tanks voor 10.000 liter mazout;

- op 30 juli 1992 neemt het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Dessel akte van de melding van 5.000 liter stookolie;
- met een besluit van 28 juli 1994 neemt de bestendige deputatie van de provincieraad van Antwerpen akte van de melding van een bijkomende mestopslag van 550 m³ ;
- op 29 september 1997 verleent het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Dessel een vergunning voor een grondwaterwinning categorie A met een debiet van 12 m³ per dag en 1.910 m³ per jaar.

1.2. Op 22 juni 2000 dienen verzoekers bij de bestendige deputatie van de provincieraad van Antwerpen de milieuvergunningsaanvraag in die aanleiding zal geven tot het thans bestreden besluit, en die strekt tot het verder in bedrijf houden van een varkenshouderij met als voorwerp : 1.147 varkens waarvan 143 zeugen (hermachtiging), 1.750 m³ mestopslag (hermachtiging), uitbreiding met een dieselmotor, uitbreiding van de grondwaterwinning. De aanvraag sloeg tevens op een aantal klasse 3-inrichtingen.

1.3. Op 21 december 2000 verleent de bestendige deputatie van de provincieraad van Antwerpen aan verzoekers gedeeltelijk de vergunning voor het verder in bedrijf houden en uitbreiden van de varkenshouderij : de vergunning wordt verleend voor 393 varkens waarvan 143 zeugen, de uitbreiding met een dieselmotor, alsook voor een grondwaterwinning van 2.100 m³ per jaar. Akte wordt genomen van een aantal klasse 3-inrichtingen doch de vergunning wordt geweigerd voor de uitbreiding met 754 varkens en het opgepompt debiet van het grondwater.

1.4. Met een aangetekend schrijven van 13 februari 2001 stellen verzoekers beroep in bij de Vlaamse minister bevoegd voor leefmilieu.

Zij schrijven wat volgt :

“In zitting van 21/12/2000 verleende de Bestendige Deputatie van Antwerpen naar aanleiding van mijn vraag tot hermachtiging van mijn gesloten varkenshouderij, een vergunning voor 393 varkens waarvan 143 zeugen, uitbreiding met een dieselmotor 195 kW, een grondwaterwinning van 2.100 m³. Er werd ook akte genomen van volgende klasse 3 inrichtingen : uitbreiding met stalling voor 8 landbouwvoertuigen, opslag 3 x 5000 l mazout in (een) ondergrondse houders. De vergunning werd geweigerd voor het onderdeel ‘754 varkens en een uitbreiding van het grondwaterdebiet tot 4.000 m³’.

De Bestendige Deputatie baseerde zich voor de gedeeltelijke weigering op het advies van de PMVC dd 5/12/2000, in hoofdzaak op 4. ‘De PMVC stelt vast dat er nooit exacte dieren aantallen in de exploitatievergunning van 22/6/1971 werden aangegeven. Op basis van de vigerende bouwvergunningen op dat ogenblik voor de stallen 1, 2 en 6 en bij vergelijking met de huidige bezetting

in dezelfde stallen konden op dat moment onmogelijk 1.150 dieren, zoals meegedeeld door de aanvragers met hun brief van 9/11/2000 aanwezig zijn. Op basis van de huidige vastgestelde bezetting in de stallen 1, 2 en 6 kunnen slechts 365 dieren aanwezig zijn. Voor de dieren in de stallen 3, 4 en 5 werd nooit een milieuvergunning afgeleverd. De gevraagde hermachtiging dient beperkt te worden tot deze 365 varkens...'

We kunnen niet akkoord gaan met deze beslissing en tekenen daarom beroep aan met volgende motivering.

1. De basisvergunning werd dd 22/6/1971 verleend door het College van Burgemeester en Schepenen voor twee varkensstallen. Deze vergunning vermeldt geen aantal dieren, en had betrekking op de huidige stallen 1, 2 en 6.
2. In april 1974 werd een bouwvergunning bekomen voor een loods. Dit gebouw kreeg toen een bestemming als varkensstal, en is sinds 1981, op uitzondering van de huidige stal 3 die nog altijd in exploitatie is, een loods die dienst doet als opslagplaats voor eigen gewonnen granen. Navraag bij de toenmalige gemeentelijke administratie leerde ons dat er geen aanpassing van de 'uitbatingsvergunning' nodig was. Immers, de toenmalige ARAB-wetgeving stelde 'Voor elke uitbreiding of verandering van een vergunninghoudende inrichting is een nieuwe aanvraag vereist indien deze uitbreiding of verandering :
 - ofwel de toepassing van een nieuwe rubriek op de lijst van de vergunningsplichtige inrichting tot gevolg heeft;
 - ofwel van die aard is dat de aan deze ondernemingen eigen zijnde gevaren, ongezondheid of hinderlijkheid erdoor verergerd worden.

Op basis hiervan oordeelde de bevoegde ambtenaar van de gemeente dat de veehouderij op basis van de wetgeving in orde was en er geen aanpassing van de vergunning diende te gebeuren, naar aanleiding van het in exploitatie nemen van stal 3.

3. De stallen 1, 2, 6 en de huidige opslagplaats en mengplaats voor eigen gewonnen voeders hadden toen een capaciteit van ruim 1.150 varkens, zoals aangeduid op het plan (ook in bijlage), dat werd ingestuurd naar aanleiding van de vraag van de Bestendige Deputatie Antwerpen naar bijkomende informatie.
4. Op 6/7/1981 werd een bouwvergunning bekomen voor de huidige stal 5. Het in exploitatie nemen van deze stal behoeft evenmin een aanpassing van de 'uitbatingsvergunning' volgens diezelfde gemeentelijke ambtenaar, aangezien het slechts over een verplaatsing van varkens ging van stal 6 en de huidige loods (op dat ogenblik noch ingericht als stal) naar de nieuwbouw (stal 5), zonder dat daarbij het aantal steeg. Ook toen werd geoordeeld dat de verandering niet van die aard was dat de gevaren, de ongezondheid of de hinderlijkheid erdoor verergerd werden.
5. Ook in de daaropvolgende periode tot op heden is er geen verhoging geweest van het aantal beschikbare standplaatsen. Telkens als we een verandering doorvoerden op het bedrijf, werd er navraag gedaan bij de gemeentelijke administratie of er een aanpassing diende te gebeuren aan de vergunning. Telkens werd ons meegedeeld dat onze inrichting 'perfect' in orde was en dat we ons hierover geen zorgen hoefde te maken. Met verbazing moeten we vaststellen dat de toen verkregen informatie na 20, zelfs 25 jaar onderuit zou gehaald worden. Dit kan toch niet zijn. De bevoegde ambtenaar is reeds lang overleden zodat we onze informatie echter via hem niet meer kunnen hard maken, en we ons hiervoor enkel kunnen beroepen op de ARAB-reglementering.
6. Teneinde ons in orde te stellen met de Vlarew-wetgeving op het vlak van de mestopslagcapaciteit, werd via een besluit van de B.D. Antwerpen dd

28/7/1994 ons 'vergund varkensbedrijf' uitgebreid met een bijkomende mestopslag van 550 m³. Ook toen liet de beslissing van de B.D. veronderstellen dat ons bedrijf op milieuvergunningstechnisch vlak in orde was, wat tevens bevestigd werd door de milieuambtenaar.

7. Sinds 1981, met de nieuwbouw van stal 5 teneinde plaats te creëren voor de eigen voederwinning, dus lang vooraleer het de huidige maatschappelijke relevantie kreeg, trachten we in te staan voor eigen voederwinning. Momenteel beschikken we als gesloten varkensbedrijf over een bedrijfsoppervlakte van bijna 35 ha normaal gebied (zie VLM inventarisatie van de gronden, intussen heeft een tegenanalyse op perceel 24 in aanwezigheid van de VLM uitgewezen dat er geen fosfaatverzadiging is).
8. Op 11/8/2000 ontvingen wij het advies van de VLM-mestbank betreffende de melding van overname, zoals werd verstuurd naar de Bestendige Deputatie in Antwerpen. In het advies met kenmerk MB/MLOV1/PH/13006/000163 DD 10/8/2000, lezen we in het Besluit op blz. 9 'adviseert de VLM om de overnemer DIERCKX August en Jan van een inrichting gelegen te Dijkstraat 71 te 2480 Dessel, voorheen vergund op naam van DIERCKX Jan en vergund tot 22/6/2001 mede te delen dat hij over een vergunning beschikt voor het exploiteren van varkensstallen met plaatsen voor 1.147 varkens, waarvan 3 beren, 143 zeugen en 1001 andere varkens...'

Dat we nu naar aanleiding van het hernieuwingsaanvraag op ons bestaande veeteeltinrichting plots geconfronteerd worden met een reductie van 1.147 varkens naar 393 varkens begrijpen we helemaal niet meer...

Bij deze gang van zaken vragen wij ons af of er dan nog wel rechtszekerheid bestaat ??????

Gelet op hogere gegevens, zijn we van oordeel dat het voorwerp van de aanvraag in aanmerking moet kunnen komen voor enerzijds een hermachting voor 1.147 varkens en anderzijds voor een uitbreiding van het gevraagde grondwaterdebiet.

We hebben ons dossier in het verleden door de bevoegde diensten steeds laten toetsen aan de vigerende wetgeving.

Daarom hopen wij, geachte Minister, dat u ons beroep inwilligt.

Mogen wij u vragen om gehoord te worden ?”.

1.5. In het kader van de beroepsprocedure wordt een reeks adviezen uitgebracht :

- de afdeling natuur heeft geen bemerkingen.
- de Vlaamse Landmaatschappij stelt dat de aanvraag een stijging van de vergunde mestproductie beoogt. Er kan slechts een gunstig advies gegeven worden voor de hernieuwing van de vergunning voor een inrichting omvattende 365 varkens waarvan 5 beren, 157 zeugen en 203 andere varkens, alsook voor mengmestopslagplaatsen met een totale capaciteit van 1.760 m³ mengmest. De Vlaamse Landmaatschappij neemt aan dat enkel de standplaatsen in de stallen 1, 2 en 6 als vergunde standplaatsen kunnen worden beschouwd, en dat die standplaatsen betrekking hebben op 365 varkens;
- de afdeling stedenbouwkundige vergunningen adviseert principieel gunstig gelet op de verenigbaarheid van de inrichting met de voor het terrein

geldende planologische voorschriften, mits het bekomen van een stedenbouwkundig certificaat voor stal 4 en een stedenbouwkundige vergunning;

- de afdeling milieuvergunningen van AMINAL adviseert het beroep ongegrond te verklaren en stelt voor een vergunning te verlenen voor 365 varkens waarvan 5 beren, 157 zeugen (inclusief biggen) en 203 andere varkens. De afdeling is van oordeel dat slechts de standplaatsen in de stallen 1, 2 en 6 als vergund kunnen beschouwd worden, en volgens de gegevens van de Vlaamse Landmaatschappij werd de bezetting in die stallen vastgesteld op 365 varkens;

- de gewestelijke milieuvergunningscommissie stelt eveneens voor een vergunning te verlenen voor 365 varkens. Ook zij is van oordeel dat slechts de standplaatsen in de stallen 1, 2 en 6 als vergund kunnen beschouwd worden. Gesteld wordt dat volgens de gegevens van de Vlaamse Landmaatschappij de bezetting in die stallen werd vastgesteld op 365 varkens.

1.6. Op 12 juli 2001 wordt het thans bestreden besluit genomen. Het beroep wordt ongegrond verklaard. De vergunning van de uitbreiding met 782 varkens wordt geweigerd om reden dat wat het aantal dieren betreft de aanvraag tot verandering een stijging van de vergunde mestproductie tot gevolg heeft en derhalve in strijd is met het Meststoffendecreet.

2. Overwegende dat krachtens artikel 17, § 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State slechts tot schorsing van de tenuitvoerlegging kan worden besloten onder de dubbele voorwaarde dat ernstige middelen worden aangevoerd die de vernietiging van de aangevochten akte of verordening kunnen verantwoorden en dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de bestreden akte of verordening een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen;

2.1.1. Overwegende dat verzoekers als eerste middel aanvoeren wat volgt :

“Eerste middel gebaseerd op de schending van art. 33ter, § 1, 1° en 3° van het mestdecreet, de schending van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur, met name de materiële motiveringsplicht en op onwettige motieven,

Doordat de bestreden beslissing ervan uitgaat dat de aanvraag van verzoekers een aanvraag betreft tot verandering met stijging van de vergunde mestproductie tot gevolg en om die reden niet verenigbaar is met de bepalingen van het mestdecreet waardoor er slechts een gedeeltelijke hernieuwing van de vergunning kan worden toegekend,

Terwijl de vergunde mestproductie van het bedrijf volkomen foutief wordt beoordeeld door de Minister en er om die reden geoordeeld wordt dat er sprake is van een aanvraag tot verandering met stijging van de vergunde mestproductie.

Verzoekers hebben evenwel in hun beroepsschrift ten aanzien van de Minister op omstandige wijze uitgelegd wat als vergunde mestproductie moet worden beschouwd en waaruit vervolgens duidelijk blijkt waarom er in casu geen sprake kan zijn van een verandering met stijging van de vergunde mestproductie. Ingevolge de materiële motiveringsplicht dient elke overheidsbeslissing met individuele strekking die uitgaat van een bestuur en die beoogt rechtsgevolgen te hebben voor één of meer bestuurden, in de akte de feitelijke en juridische overwegingen te vermelden die aan de beslissing ten grondslag liggen en deze motivering moet bovendien afdoende zijn”;

dat verzoekers volgende toelichtingen geven bij het middel samengevat :

2.1.1.1. Eerste onderdeel :

Verzoekers zijn steeds in de stellige overtuiging geweest dat zij middels de op 22 juni 1971 afgeleverde uitbatingsvergunning vergund waren voor het houden van 1.147 varkens. Met de deputatiebeslissing van 21 december 2000 wordt voor de eerste maal geoordeeld dat de vergunning van 1971 slechts betrekking heeft op de stallen 1, 2 en 6, en volgens de huidige bezetting kunnen er in deze stallen 393 varkens. Verzoekers hebben dit in hun beroepsschrift betwist.

Er bestaat geen discussie over dat de situatie in 1971 de stallen 1, 2 en 6 betrof. Discussie ontstaat door het feit dat in 1974 een loods wordt opgetrokken die evenwel als varkensstal wordt ingericht en waardoor er in 1974 1.147 plaatsen voor varkens op het bedrijf zijn. Verzoekers hebben zich ten tijde van deze aanpassing geïnformeerd over de noodzaak van een nieuwe vergunningsaanvraag waarbij de gemeente hen ingevolge artikel 14 van het ARAB meedeelde dat dit niet nodig was. Er werd immers geen nieuwe indelingsrubriek van toepassing en de gemeente oordeelde dat de gevaren, ongezondheid of hinderlijkheid niet verergerd werden. Van dit alles staat evenwel niets op papier. De zienswijze van de gemeente is te begrijpen vermits in 1974 vrijwel geen bebouwing in de omgeving van de inrichting was, en de in het ARAB vermelde ongemakken (geurhinder en insecten) voor de buurt niet zouden toenemen. In dat verband verwijzen verzoekers, ter adstructie van hun standpunt en naar analogie, naar ‘s Raads arrest nr. 77.701 van 17 december 1998 waar het geval aan de orde was waarbij een bepaalde oven niet voor bijkomende hinder zorgde.

Bij de bouw van een bijkomende mestvarkensstal in 1981 ligt het voor de hand dat ter gelegenheid hiervan geen exploitatieaanvraag tot uitbreiding of verandering diende plaats te hebben vermits het om een interne reorganisatie van de voorheen reeds aanwezige standplaatsen ging. Het aantal standplaatsen bleef

behouden op 1.147. Ook hier was in toepassing van artikel 14 van het ARAB geen vergunning nodig.

Verder betogen verzoekers :

“De Minister heeft evenwel een volledig foutieve interpretatie gemaakt van de vergunningstoestand uit het verleden waar er in de bestreden beslissing wordt geoordeeld dat, gezien er sinds 1971 geen nieuwe vergunningen meer werden afgeleverd voor het houden van varkens in de stallen 3, 4 en 5, er voor deze standplaatsen dan ook geen milieuvergunning aanwezig is en om die reden de aanvraag van verzoekers waarbij om de hernieuwing van de milieuvergunning voor 1.147 varkens wordt verzocht, als een aanvraag tot verandering met stijging van de vergunde mestproductie moet worden beschouwd.

Verzoekers beschikken met hun basisvergunning uit het jaar 1971 wel degelijk over een vergunning voor het houden van 1.147 varkens.

In de mate Uw Raad van oordeel is dat met de basisvergunning van 1971 enkel de stallen 1, 2 en 6 als vergund kunnen beschouwd worden, quod non, dan nog werd opnieuw een foutieve toepassing van deze vergunningstoestand gemaakt door enkel de plaatsen die er vandaag in deze stallen aanwezig zijn, als vergund te beschouwen. De vergunning die in 1971 werd afgeleverd voor 2 varkensstallen dient evenwel volgens de toenmalige situatie beoordeeld te worden. Er dient m.a.w. teruggerepen te worden naar het plan dat de bedrijfssituatie van begin de jaren '70 aangeeft en waaruit blijkt dat er in de stallen 1, 2 en 6 680 gespeende varkens konden worden geplaatst.

Dit is dus ook het minimum aantal dieren waarvoor een hernieuwing van de vergunning door de Minister diende te worden verstrekt.

Verzoekers benadrukken evenwel dat de correcte vergunde toestand van hun bedrijf 1.147 gespeende varkens betreft. Overeenkomstig de bepaling van art. 33ter, §1, 3° van het mestdecreet kon in dit geval perfect een vergunning tot hernieuwing van plaatsen voor 1.147 varkens worden verleend vermits de voorwaarde van het bewijs van de mestafzet ter zake geen probleem stelt.

Door te oordelen dat de aanvraag van verzoekers een aanvraag tot verandering betreft met stijging van de vergunde mestproductie heeft de Minister het artikel 33ter, §1, 1°, c) en 3° van het mestdecreet geschonden”.

2.1.1.2. Tweede onderdeel :

Het bestreden besluit antwoordt niet op de bezwaren van verzoekers die zij in hun beroepschrift naar voor brachten.

Verzoekers stellen :

“Verzoekers hebben in het hierboven geciteerde beroepschrift hun argumentatie uiteengezet waarom de basisvergunning van 1971 beschouwd kan worden als een vergunning voor 1.147 varkens, meerbepaald in het licht van de bepaling van art. 14, eerste lid ARAB en de specifieke wijzigingen dewelke er zich op het bedrijf hebben voorgedaan begin jaren '70.

De bestreden beslissing bevat geen enkele aanwijzing van het feit dat deze argumentatie terdege zou onderzocht en beoordeeld zijn vermits dit alleszins niet uit de bewoordingen ervan kan worden afgeleid.

Het lijkt er integendeel op dat de Minister zich beperkt heeft tot een overname van de door de Bestendige Deputatie genomen beslissing, zonder grondige evaluatie van de beroepsaanspraken van verzoekers. Zo wordt er immers helemaal niet ingegaan op de argumentatie m.b.t. de al dan niet noodzaak van aanvragen tot uitbreiding conform art. 14, eerste lid van het ARAB”.

De cruciale overweging van het bestreden besluit, die er op neerkomt dat enkel de stallen 1, 2 en 6 zijn vergund en dat de huidige bezetting daarin 365 varkens bedraagt, komt neer op een loutere weergave van wat er destijds is gebeurd en daaraan wordt simpelweg de vaststelling gekoppeld dat de standplaatsen in de stallen 3, 4 en 5 niet zijn vergund. Een inhoudelijke toelichting hierbij ontbreekt niet enkel in die cruciale overweging maar in het ganse bestreden besluit.

Ook het beroepsargument van verzoekers dat er naar aanleiding van de melding van de overname een advies door de Vlaamse Landmaatschappij werd verstrekt (van 9 augustus 2000) dat expliciet stelt dat het bedrijf vergund is voor het houden van 1.147 varkens, wordt volkomen buiten beschouwing gelaten in het bestreden besluit en wordt geenszins beantwoord;

2.1.2. Overwegende dat de verwerende partij in haar nota antwoordt wat volgt :

“De vraag te dezen is te weten wat de vergunde toestand (wat het aantal dieren betreft en dienvolgens wat de mestproductie betreft) is van de varkenshouderij op het ogenblik van het indienen van de milieuvergunningsaanvraag.

Immers zo de aanvraag tot gevolg heeft dat de vergunde mestproductie stijgt dient de overheid, overeenkomstig de bepalingen van het Meststoffendecreet, de vergunning te weigeren. Dit wordt als dusdanig door de verzoekende partijen niet betwist.

De aanvraag dd. 22 juni 2000 heeft onder meer 1.147 varkens (3 beren, 143 zeugen en 1001 mestvarkens) tot voorwerp. Dit resulteert in een jaarlijkse mestproductie van 16.517 kg N en 7.452 kg P₂O₅. Ook deze vaststellingen lijken door de verzoekende partijen niet tegengesproken.

Bij besluit van 22 juni 1971 verleent het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Dessel een exploitatievergunning voor twee varkensstallen voor een termijn eindigend op 22 juni 2001. In deze vergunning zijn geen dieren aantallen vermeld. Zulks was destijds zeker niet ongebruikelijk temeer de aldan geldende ARAB-reglementering, inzonderheid de indelingslijst, evenmin aanduidingen bevatte met betrekking tot het aantal vergunde varkens. In aaneengesloten gedeelten van gemeenten was de exploitatie van een varkenshouderij, ongeacht het aantal dieren, vergunningsplichtig. In niet aaneengesloten gedeelten van gemeenten was de exploitatie van een varkenshouderij vanaf 10 en meer gespeende dieren onderworpen aan een vergunningsplicht.

Het voormelde vergunningsbesluit heeft betrekking op de actuele stallen 1, 2 en 6. Varkensstal 3 betreft een deel van een loods waarvoor in 1947 een

bouwvergunning werd verkregen. Het overige deel van de loods doet thans dienst als opslagplaats voor granen. In 1981 werd een bouwvergunning verleend voor stal 5.

Voor stal 4 werd nooit een bouwvergunningsaanvraag ingediend, laat staan een vergunning verkregen.

Ook deze feitelijkheden worden door de verzoekende partijen niet betwist.

Voor de ingebruikname (als varkensstallen) van de stallen 3, 4 en 5 werden echter geen exploitatievergunningen aangevraagd. Verzoekers stellen dat zij door de gemeentelijke diensten de verzekering kregen dat een bijkomende en nieuwe vergunningsaanvraag niet nodig was gelet op de bepalingen van artikel 14, eerste lid, van het ARAB, met name dat deze uitbreidingen niet van aard waren de gevaren, ongezondheid of hinderlijkheid eigen aan het bedrijf, te verergeren.

De verwerende partij is het niet eens met de visie van de verzoekers.

Naar luidt van het eerste lid van artikel 14 van het ARAB moet elke verandering of uitbreiding van een vergunde inrichting wanneer deze tot gevolg heeft dat de aan deze onderneming eigen zijnde gevaren, ongezondheid of hinderlijkheid er door verergerd worden het voorwerp uitmaken van een vergunningsaanvraag.

Het is niet ernstig te betwisten dat de ingebruikname van de stallen 3 (en voorheen de loods), 4 en 5 de mogelijkheid creëerde om aanzienlijk meer varkens te houden dan het aantal dat kan gestald worden in de vergunde stallen 1, 2 en 6. Het zal de Raad van State niet ontgaan dat verzoekers desbetreffend in fine van pagina 14 van hun verzoekschrift concreet cijfermateriaal aanbrengen : zijzelf stellen dat minstens 467 (1.147 - 680) varkens in de stallen 3, 4 en 5 kunnen gehuisvest worden ! Het hoeft geen uitgebreid betoog dat een uitbreiding van de vergunde inrichting met vele honderden varkens de hinderlijkheid in sterke mate zal doen toenemen en dit onafgezien deze uitbreiding gebeurt in het woongebied met landelijk karakter of in het agrarisch gebied welk laatste gebied trouwens onmiddellijk paalt aan dit landelijk woongebied. Dergelijke uitbreidingen waren hoe dan ook vergunningsplichtig temeer elke varkenshouderij met meer dan 10 gespeende varkens (alleszins tot 3.4.1990 datum van publicatie en inwerkingstelling van het besluit van de Vlaamse regering dd. 21 maart 1990 houdende wijziging en aanvulling van de indelingslijst) een exploitatievergunning behoefde. Bovendien was ook deerschikking van de standplaatsen (de zogenaamde 'interne reorganisatie') onder het ARAB-regime meldingsplichtig, verplichting waarvan verzoekers zich evenmin hebben gekweten.

De door verzoekers voorgehouden bewering als zou volgens de gemeentelijke overheid ten gevolge van de onderscheiden uitbreidingen geen bijkomende vergunning noodzakelijk zijn wordt door niets gestaafd, is volstrekt onbewezen en gelet op het vorenstaande volstrekt onaanvaardbaar en irrelevant.

De conclusie die zich opdringt ligt voor de hand : de stallen 3, 4 en 5 zijn vanuit het oogpunt van de ARAB reglementering niet vergund, dienvolgens evenmin de erin gestalde varkens.

Nergens wordt door de verzoekende partijen afdoend aangetoond dat de exploitatievergunning dd. 22 juni 1971 hen toeliet om in de vergunde stallen 1.147 varkens te houden.

Om uit te maken hoeveel vergunde varkens op de inrichting aanwezig zijn zullen derhalve enkel deze dieren kunnen in aanmerking genomen worden die op het ogenblik van de milieuvergunningsaanvraag in de vergunde stallen gehuisvest zijn. Dat tijdens een plaatsbezoek door de ambtenaar van de Mestbank naar aanleiding van de behandeling van het beroep werd vastgesteld dat in de drie stallen samen 365 varkens aanwezig waren waarvan 5 beren, 157 zeugen en 203 mestvarkens. Deze dieren aantallen komen overeen met een vergunde mestproductie van 6.527 kg N en 3.431 P₂O₅. Met de aanvraag beogen

verzoekers vergunning te bekomen voor 1.147 varkens wat overeenkomt met een mestproductie van 16.517 kg N en 7.452 kg P₂O₅.

Artikel 33ter, §1, 1°, c van het Meststoffendecreet, zoals gewijzigd door het decreet van 3 maart 2000, bepaalt dat geen milieuvergunning als bedoeld in het decreet van 28 juni 1985 kan worden verleend voor de verandering van een bestaande veeteeltinrichting die een verhoging van de vergunde mestproductie tot gevolg heeft.

Op grond van de vorenstaande vaststellingen heeft de minister dan ook terecht besloten 'dat derhalve niet voldaan is aan de voormelde bepalingen van het Meststoffendecreet'.

Ook de kritiek van verzoekers als zou het bestreden besluit niet afdoend gemotiveerd zijn omdat het eerstens niet ingaat op de argumentatie met betrekking tot de al dan niet noodzaak van aanvragen tot uitbreiding conform artikel 14, eerste lid, van het ARAB en tweedens evenmin het argument dat luidens het advies van de Vlaamse Landmaatschappij zij zouden vergund zijn voor 1.147 varkens onbeantwoord laat.

In zeer vele arresten heeft de Raad van State geoordeeld dat aan de formele motiveringsplicht werd voldaan wanneer de bestuurde in de hem aanbelangende beslissing de motieven kan lezen op grond waarvan ze werd genomen derwijze dat hij met kennis van zaken kan beslissen om zich ertegen al dan niet in rechte te voorzien. De motieven moeten dus in de bestreden beslissing zelf terug te vinden zijn.

Wat de kenbaarheid betreft, volstaat het in het kader van de materiële motiveringsplicht dat deze motieven terug te vinden zijn in het administratief dossier; zij mogen (zoals in casu) maar moeten niet veruitwendigd worden in de beslissing zelf. De materiële motiveringsplicht houdt met andere woorden in dat er rechtsgeldige motieven moeten zijn en dat deze niet alleen in de beslissing zelf doch evenzeer in de adviezen terug te vinden zijn.

Het is noodzakelijk, doch voldoende, dat de beslissing duidelijk en omstandig de redenen doet kennen die haar verantwoorden en waaruit kan worden afgeleid dat de in beroep verdedigde stellingen niet werden aangenomen (zie o.m. R. v. St. NV SMET-JET, nr. 43.272 dd. 10 juni 1993).

In casu is aan deze verplichting voldaan.

Het eerste middel is niet ernstig”;

2.1.3.1. Overwegende dat het bestreden besluit, wat het geweigerd gedeelte inzake de uitbreiding met 782 varkens betreft, stoelt op volgende doorslaggevende motieven ;

“Overwegende dat de basisvergunning dd. 22 juni 1971, bij besluit van het college van burgemeester en schepenen, werd verleend voor het uitbaten van twee kweekvarkensstallen; dat hierop geen dieren aantallen werden vermeld; dat, blijkens de op dat ogenblik geldende bouwvergunningen, deze vergunning enkel betrekking had op de stallen 1, 2 en 6, zoals nu vermeld op de plannen gevoegd bij de aanvraag; dat er voor stal 4 nooit een bouwvergunningsaanvraag is ingediend; dat stal 3 is ondergebracht in een loods waarvoor in 1974 een bouwvergunning werd verleend; dat er voor stal 5 een bouwvergunning werd afgeleverd in 1981; dat er evenwel sinds 1971 geen nieuwe vergunningen zijn afgeleverd voor het houden van varkens in de stallen 3, 4 en 5; dat dus dient gesteld te worden dat er voor de standplaatsen in de stallen 3, 4 en 5 geen geldige milieuvergunning aanwezig is; dat derhalve slechts de standplaatsen in de stallen 1, 2 en 6 als vergund kunnen beschouwd worden; dat volgens de gegevens van de Vlaamse Landmaatschappij, en vastgesteld bij een plaatsbezoek, de bezetting van de stallen 1, 2 en 6 werd vastgesteld op

365 varkens, waarvan 5 beren, 157 zeugen en 203 mestvarkens; dat dit overeenkomt met een vergunde mestproductie van 6.527 kg N en 3.431 kg P₂O₅;

Overwegende dat de exploitant er van uit gaat dat hij een vergunning heeft voor het houden van 1.147 varkens, waarvan 3 beren, 143 zeugen en 1001 mestvarkens; dat hij een hernieuwing wenst te bekomen voor het vermeld aantal dieren; dat dit overeenkomt met een te vergunnen mestproductie van 16.517 kg N en 7.452 kg P₂O₅; dat evenwel uit het voorgaande blijkt dat de exploitant slechts een vergunde mestproductie heeft van 6.527 kg N en 3.431 kg P₂O₅; dat derhalve de aanvraag een aanvraag betreft tot verandering met stijging van de vergunde mestproductie tot gevolg; dat derhalve niet voldaan is aan de vermelde bepalingen van het Meststoffendecreet”;

2.1.3.2. Overwegende dat artikel 33ter, § 1, c), van het decreet van 23 januari 1991 inzake de bescherming van het leefmilieu tegen de verontreiniging door meststoffen (Meststoffendecreet) bepaalt wat volgt :

“Met betrekking tot de exploitatie van veeteeltinrichtingen gelden de volgende regels :

1° tot en met 31 december 2004 :

(...)

c) kan met betrekking tot de diersoorten, bedoeld in artikel 5, geen milieuvergunning als bedoeld in het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning worden verleend voor nieuwe veeteeltinrichtingen, noch voor veranderingen van bestaande veeteeltinrichtingen die een verhoging van de vergunde mestproductie te berekenen volgens artikel 33bis, § 2 van de bestaande veeteeltinrichting tot gevolg hebben, behoudens wanneer het gaat om een herlocalisatie van een bestaande veeteeltinrichting voortvloeiende uit ruilverkavelingen, landinrichting, natuurinrichting en of onteigeningen om openbaar nut en de nieuwe of bijkomende mestproductie niet hoger is dan deze van de definitief stopgezette bestaande veeteeltinrichting”;

dat prima facie uit die bepaling voortvloeit dat er geen stijging van de vergunde mestproductie mag zijn; dat, dienvolgens, de cruciale vraag in casu is welke de vergunde mestproductie van de verzoekers was op het ogenblik van de vergunningsaanvraag;

2.1.3.3. Overwegende dat de verzoekers en de verwerende partij het erover eens lijken te zijn dat de vergunningssituatie van de verzoekers wordt bepaald door de vergunning die op 22 juni 1971 door het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Dessel werd verleend; dat die vergunning betrekking heeft op “twee kweekvarkensstallen”, zij het dat de partijen aannemen dat het blijkbaar om drie stallen gaat, te weten de stallen 1 en 2 die volgens het neergelegd inplantingsplan aan elkaar zijn gebouwd en de stal 6; dat in die vergunning geen dieren aantallen werden vermeld; dat volgens een hedendaagse telling van de Vlaamse Landmaatschappij de stallen 1, 2 en 6 samen 365 standplaatsen tellen; dat

prima facie zich geen redenen aandienen om aan te nemen, zoals verzoekers beweren, dat er dertig jaar geleden in diezelfde stallen veel meer dieren konden zitten; dat bezwaarlijk kan worden ontkend dat een substantiële uitbreiding van het aantal dieren van ongeveer 365 tot 1.147 varkens tot een toename van “gevaren, ongezondheid of hinderlijkheid” zal leiden, zodat de verzoekers ten onrechte lijken beroep te doen op artikel 14 van het Algemeen Reglement voor de Arbeidsbescherming (ARAB) in hun betoog dat geen vergunning nodig was voor de exploitatie van de later opgetrokken stallen 3, 4 en 5; dat prima facie, aangezien de basisvergunning van 1971 slechts sloeg op “twee kweekvarkensstallen”, die vergunning blijkens de duidelijke bewoordingen ervan niet lijkt te kunnen slaan op stallen die jaren later werden opgetrokken en in exploitatie werden genomen; dat, overigens wordt vastgesteld dat de verzoekers in 1991 bij de bestendige deputatie van de provincieraad van Antwerpen melding deden met het oog op het verkrijgen van een vergunning bij aktename van onder meer 1.314 gespeende varkens, maar dat die melding resulteerde in een weigering van aktename daar de exploitatie van stallen voor 1.314 gespeende varkens reeds vóór 3 april 1990, datum van aangifte, vergunningsplichtig was;

2.1.3.4. Overwegende dat de verzoekers generlei aantonen dat de gemeentelijke overheid destijds mondeling zou hebben verzekerd dat geen vergunning nodig was voor de exploitatie van de later opgetrokken stallen; dat de verklaring van de milieuambtenaar van 13 augustus 2001 dat hij steeds in de overtuiging is geweest dat het varkensbedrijf van verzoekers “vergunningsplichtig in orde was” daarvan geen bewijs inhoudt; dat overigens een mondelinge toelichting van een gemeentelijke ambtenaar er niet toe zou kunnen strekken dat geen vergunning moet worden verkregen, wanneer dit in rechte wel het geval is, dit gelet op de toch duidelijke omschrijving in het besluit van 22 juni 1971 van het voorwerp van de vergunning;

2.1.3.5. Overwegende dat, gelet op hetgeen voorafgaat de verwerende partij terecht lijkt te hebben kunnen aannemen dat de dieren ondergebracht in de stallen 3, 4 en 5 niet in aanmerking konden worden genomen voor de bepaling van de vergunde mestproductie; dat aangezien niet is aangetoond dat de telling van de Vlaamse Landmaatschappij van het aantal dieren in de stallen 1, 2 en 6 onjuist zou zijn, de verwerende partij voor de bepaling van de vergunde mestproductie redelijkerwijze rekening kon houden met deze telling; dat dienvolgens, in acht genomen artikel 33ter, § 1, c), van het meststoffendecreet, de verwerende partij

terecht de gevraagde uitbreiding met 754 varkens heeft geweigerd; dat het eerste onderdeel niet ernstig is;

2.1.3.6. Overwegende, wat het tweede onderdeel betreft, dat de formele motiveringsplicht niet vereist dat op elk in het beroepschrift aangevoerd argument wordt ingegaan; dat het volstaat dat uit het bestreden besluit afdoende blijkt waarom de in het beroepschrift naar voren gebrachte argumenten niet kunnen worden bijgetreden; dat, prima facie, uit het bestreden besluit afdoende blijkt dat de verwerende partij van oordeel is dat de basisvergunning van 1971 enkel slaat op de stallen 1, 2 en 6 en dat voor de andere stallen geen exploitatie- of milieuvergunning werd afgeleverd, zodat het aantal dieren in die stallen niet in aanmerking kon worden genomen voor de berekening van de vergunde mestproductie; dat daaruit kan worden opgemaakt dat de verwerende partij de latere uitbreidingen wel als vergunningsplichtig beschouwde en dat zij om die reden de redenering van de verzoekers in verband met artikel 14 van het ARAB niet volgde; dat daaruit ook blijkt waarom het door de Vlaamse Landmaatschappij ingenomen standpunt naar aanleiding van een melding van een overname - standpunt dat overigens tijdens de in het geding zijnde vergunningsprocedure gans anders was - niet werd gevolgd; dat het tweede onderdeel niet ernstig is;

2.2.1. Overwegende dat de verzoekers als tweede middel aanvoeren wat volgt :

“Tweede middel genomen uit de schending van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur, meerbepaald het rechtzekerheids- en het vertrouwensbeginsel,

Doordat de bestreden beslissing totaal voorbijgaat aan de door verzoekers opgeworpen beroepsargumenten dat zij zich bij elke wijziging of aanpassing die aan de bedrijfssituatie werd doorgevoerd, hebben geïnformeerd bij de gemeentelijke diensten dewelke hen altijd uitdrukkelijk hebben verzekerd over een volledige en correcte milieuvergunning te beschikken, evenals het advies van de VLM van 9/8/2000 waarin deze stelling nogmaals werd bevestigd,

Terwijl de beginselen van behoorlijk bestuur impliceren dat de overheid in haar beleid het door haar opgewekt vertrouwen moet (blijven) honoreren; in dat verband is het rechtzekerheidsbeginsel waarvan het vertrouwensbeginsel de zgn. materiële component is, een grondwettelijke regel. De gerechtvaardigde verwachtingen dewelke door het bestuur bij de rechtsonderhorigen zijn gewekt, moeten zo goed mogelijk worden gehonoreerd, op het gevaar af anders het vertrouwen dat de rechtsonderhorigen in het bestuur stellen, te misleiden”.

dat verzoekers benadrukken dat zij zich bij elke verandering van het bedrijf steeds tot de gemeentelijke overheid hebben gewend en dat zij er rechtmatig mochten van uitgaan dat zij correct werden geïnformeerd, dat hen steeds werd verzekerd dat geen

aanvragen tot uitbreiding nodig waren, dat ook toen de bestendige deputatie een aantal aktenames verrichtte nooit een probleem werd opgeworpen, dat bovendien de tijdsgeest in de jaren '70 anders was dan nu; dat zij ook wijzen op het feit dat de Vlaamse Landmaatschappij in een recent advies van 9 augustus 2000, opgemaakt naar aanleiding van de melding van een overname, van mening was dat verzoekers vergund waren voor 1.147 varkens, terwijl deze maatschappij terzake over een grote deskundigheid beschikt en haar rol wordt uiteengezet in artikel 42, § § 3 en 4 van Vlarem I;

2.2.2. Overwegende dat de verwerende partij daarop in haar nota volgend antwoord verstrekt :

“Dit middel mist de rechtens vereiste feitelijke grondslag en dit om volgende redenen :

Bij de opmerkingen op het eerste middel heeft de verwerende partij reeds voorgehouden dat verzoekers ten genen dele hun beweringen, dat de gemeentelijke overheid hen verzekerde dat geen nieuwe en bijkomende exploitatievergunning diende aangevraagd te worden, redelijk aanneembaar maken, laat staan bewijzen. De aan het verzoekschrift houdende de vordering tot schorsing gevoegde verklaring van de milieuambtenaar van de gemeente Dessel doet aan deze vaststelling geen afbreuk.

In het arrest EECKHOUT nr. 32.893 dd. 28 juni 1989 heeft de Raad van State het vertrouwensbeginsel omschreven als ‘(...) één der beginselen van behoorlijk bestuur krachtens hetwelk de burger moet kunnen vertrouwen op een vaste gedragslijn van de overheid, of op toezeggingen of beloften die de overheid in het concrete geval heeft gedaan’.

Het vertrouwensbeginsel houdt dus in dat gerechtvaardigde verwachtingen welke door het bestuur bij de rechtsonderhorigen worden gewekt, zo enigszins mogelijk moeten worden gehonoreerd op gevaar af anders het vertrouwen dat de rechtsonderhorigen in het bestuur stellen, te misleiden.

Zoals reeds eerder en meer gesteld kunnen verzoekers niet op goede gronden voorhouden dat de gemeentelijke overheid hen bepaalde toezeggingen heeft gedaan. Evenmin kunnen zij uit het advies van de Vlaamse Landmaatschappij enig nuttig argument putten om aan te tonen dat het in het middel aangehaalde beginsel van behoorlijk bestuur is geschonden. Dit advies is het enige document waarin een overheidsorgaan voorhoudt dat het varkensbedrijf vergund is voor 1.147 varkens. Dit advies is niet bindend en de vergunningverlenende overheid heeft het recht er anders over te beslissen, wat in casu trouwens gebeurd is. Van een door de overheid gevolgde ‘vaste gedragslijn’ is dan ook geen sprake. Dit is trouwens ook onmogelijk gezien verzoekers naar aanleiding van de verschillende bedrijfsuitbreidingen nimmer aan de overheid enige vergunning hebben aangevraagd zodat het de vergunningverlenende overheid volstrekt onmogelijk was om zich desbetreffend uit te spreken of anders gezegd om haar gedragslijn met betrekking tot de al dan niet vergunningsplicht als gevolg van de uitbreidingen te bepalen.

Het tweede middel is niet ernstig”;

2.2.3.1. Overwegende dat bij de bespreking van het eerste middel is gebleken dat de verwerende partij terecht lijkt te hebben kunnen besluiten dat

verzoekers niet over een vergunning voor de exploitatie van 1.147 varkens beschikte; dat verzoekers dan ook geen gerechtvaardigde, wettige verwachtingen, noch enige rechtszekerheid konden hebben dat zij over een vergunning voor 1.147 varkens beschikten; dat de loze bewering van verzoekers dat zij in het verleden verkeerde inlichtingen zouden hebben verkregen daar geen afbreuk aan doet; dat verzoekers ten onrechte stellen dat bij een aantal aktenames de bestendige deputatie nooit een probleem zou hebben opgeworpen; dat immers, toen verzoekers in 1991 melding deden van 450 niet-gespeende biggen en stallen voor 1.314 gespeende varkens, de bestendige deputatie geen akte heeft genomen van stallen voor 1.314 gespeende varkens;

2.2.3.2. Overwegende dat het vertrouwens- en rechtszekerheidsbeginsel evenmin lijken te impliceren dat de vergunningverlenende overheid zich zou moeten schikken naar een vermoedelijk onjuist advies van de Vlaamse Landmaatschappij dat buiten het kader van de onderhavige vergunningsprocedure werd uitgebracht; dat dit des te meer klemmt nu diezelfde maatschappij in de onderhavige vergunningsprocedure een volledig verschillend standpunt heeft ingenomen; dat het tweede middel niet ernstig is;

2.2.3.3. Overwegende dat niet is voldaan aan de eerste door artikel 17, § 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State opgelegde voorwaarde; dat die vaststelling volstaat om de vordering tot schorsing te verwerpen, zonder dat over de door de verwerende partij opgeworpen exceptie aangaande het gebrek aan belang vanwege eerste verzoeker uitspraak moet worden gedaan,

B E S L U I T :

Artikel 1.

De vordering tot schorsing wordt verworpen.

Artikel 2.

De uitspraak over de bijdrage in de betaling van de kosten van de vordering tot schorsing wordt uitgesteld.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op
negenentwintig november tweeduizend en een, door :

Mevr.	M.-R. BRACKE,	kamervoorzitter,
Mevr.	A. WIJNANTS,	griffier.

De griffier,

De voorzitter,

A. WIJNANTS.

M.-R. BRACKE.